

foreligger i de Forslag, der ere fremsatte fra det nuværende kirkelige Udvalgs Side, en endelig Ordning af Menighedsraadene og en endelig Ordning af Kirken. Først da er Maalet naaet. Se, dette Maal mener jeg, vi rykke langt længere bort fra, hvis Sagen løber ud i Sandet, hvis der intet Resultat bliver, men vi staa alene med den gamle Forpligtelse i Grundloven, som man nu i mere end 60 Aar har tilsidesat eller ikke brudt sig om fra Statsmyndighedernes Side, thi der har jo nok været nedsat forskellige Kommissioner osv. til at udarbejde saadanne Forslag, men der er intet Resultat naaet. Saa staa vi alene med Grundlovsbudet, som man ikke har paaagtet. Derimod faa vi, naar vi faa dette Forslag vedtaget, en ny Anerkendelse af Maalet, thi allerede deri, at det er midlertidigt, ligger jo, at Maalet er det samme som det, vi opstillede i 1903, nemlig at skaffe en endelig Forfatning til Veje. At det skal medtage 6 Aar, ja det er højst beklageligt efter min Mening. Det behøver jo ikke at medtage 6 Aar, det staa som en Mulighed, at det kan komme før. Men det er i alt Fald en Begrænsning, som stiller Kirken betydeligt bedre med Hensyn til Udsigten til at faa en endelig Forfatning end det, som et andet æret Medlem af dette Ting fremsatte ved den tidligere Behandling: at det skulde vente, indtil alle Forhold havde klaret sig indenfor Kirken; thi det, tror jeg rigtigt nok, er en Udskydelse ad Kalendas græcas, som Latinerne sige. Det vil sige en Tid, der aldrig vil komme. Hvor skulde den komme fra, den Tid, da alle Retninger inderfor et bestemt Samfund faldt sammen? Mit Skøn er, at vi komme nærmere til den endelige Forfatning, som er Maalet, naar vi fremskaffe et nyt Interim, om det endog er paa 6 Aar, end naar vi forlade hele Grundlaget, saaledes som det blev lagt i 1903, og blive ved det bestaaende, Løftet i Grundloven alene. Men det er jo en Skønssag, det erkender jeg. Derom kunne andre have andre Meninger.

Af de to Grunde, jeg har anført, at jeg anser det for uheldigere for Kirken at staa uden nogen som helst Organisation end at have en saadan Organisation, selv om det er en svækket Organisation, og at vi rykke nærmere til en endelig Forfatningsordning ved at skabe en interimistisk Ordning end ved at lade det, vi have, forsvinde, kunde jeg ikke forsvare som Medlem af Folkekirken at være med til at lade dette forsvinde ud i Sandet. Jeg sætter selvfølgelig ogsaa Pris paa — men

det er jo i Princippet fælles baade for de 7's Forslag og for de 15's Forslag —, at der gives en Bevilling til at supplere Stiftsmidlerne for de smaa, uheldigt stillede Embeders Skyld. Jeg er nemlig ganske enig med det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Matzen) i, at der er paa Veje til at indtræde og maaske allerede er indtraadt en Nødstilstand i Præstestanden, og at der derfor i allerhøjeste Grad trænges til en Præstelønningslov. Men jeg vil tilføje, at denne Nødstilstand ikke vil blive afhjulpen ved et Forslag som det, det kirkelige Udvalg indstillede. Det hvilede paa den efter min Mening uheldige Forudsætning, at Kirken med Hensyn til Udgifter til dens Fornødenheder skulde komme ud af det med de Midler, som nu en Gang ere henlagte til den, noget, som ogsaa den tidligere Kultusminister, efter hvad der er oplyst, har vedkendt sig. Det er et for Kirken meget uheldigt Princip, som bliver saa meget desto uheldigere, jo flere Præsteembeder der opstaa og i Menighedernes Interesse maa opstaa, thi saa kunne de samme Midler umuligt slaa til. Jeg lægger mindre Vægt paa Summens Størrelse — om der behøves 25,000 eller 50,000 Kr., kan intet Menneske vide, det skifter efter Aarene —, men jeg lægger særlig Vægt paa, at man ikke kommer ind paa dette Princip, at Staten ikke skulde hjælpe til eller yderligere støtte, hvor de til Kirken traditionelt eller fra gammel Tid henlagte Midler ikke slaa til.

Dette er, hvad jeg har haft at bemærke til Forklaring af mit eget Standpunkt. Ligesom jeg altsaa utvivlsomt under andre Forhold, hvis der var andre Udsigter, end der nu er, langt vilde have foretrukket Forslaget fra de 7, saaledes vil jeg med Hensyn til de Betragtninger, jeg her har anført om Kirkens uheldige Stilling ved at komme ned til det rene Nul og Skønnet om, hvorvidt vi rykke nærmere til den endelige Kirkeforfatning ad den ene eller den anden Vej, give Afkald paa at overbevise nogen som helst. Min Mening er den, jeg har antydnet, at det er uheldigere for Kirken at lade det hele ende med Nul, idet man derved skyder Haabet om at naa til en endelig Kirkeforfatning ud i en langt mere ubestemt Fremtid, end det nu har.

Fr. Petersen: Det er selvfølgelig ikke uden store Betæneligheder, at jeg har besluttet mig til at stemme for det af de 15 Medlemmer af Fællesudvalget stillede Forslag, og hvis det paa nogen Maade var tænkeligt, at de 7 Medlemmers For-